Comparar-se

Per PepMaria el dg., 15/01/2017 - 09:00

“Amb ningú! No ens hem de comparar amb ningú” – va dir, encès i picant amb la mà sobre la taula. Professor de Teologia jubilat, jesuïta sorneguer, pacient i molt bondadós, en Josep responia a un comentari que un altre jesuïta havia fet mentre sopàvem al menjador de la comunitat: “Hem de vigilar amb qui ens comparem”.De fet, la història de la comparació comença molt aviat: abans de comparar-nos, ja ens comparen. En efecte: els pediatres ja informen les nostres mares sobre nosaltres sovint en termes de relació amb la mitjana (de pes, d’alçada etc.). Així doncs, la definició de salut incorpora la comparació: estar sà és “estar per sobre de la mitjana”. I si aconseguim créixer prou sans, ens passen a comparar des del punt de vista educatiu: “treu més bones notes que la mitjana de la classe”. També l’esport de competició inclou comparacions.
Al final, com diu el sociòleg Harmut Rosa, “Ja no correm per arribar a algun lloc sinó per no quedar-nos enrere”. No cal recordar les angoixes les patologies mentals i cardiovasculars que genera aquest mal hàbit de la comparació.
Per anar mantenint a ratlla aquest hàbit, podem apel·lar a una definició complexa de la intel·ligència. En efecte, el neurocientífic Howard Gardner defineix set tipus d’intel·ligència: lingüística, logicomatemàtica, musical, espacial, cineticocorporal, interpersonal i intrapersonal. Per traduir-ho, respectivament, en disciplines: llengües i lletres; mates i ciències; música; dibuix tècnic, pintura escultura i arquitectura; esports i dansa; filosofia i sociologia; psicologia, religions i interioritat. Des d’aquest punt de vista, ningú no és bo en tot; i intentar comparar-se amb els que tenen més talent en cadascun d’aquests camps és certament letal.
Tanmateix, de vegades ens oposem a la comparació esgrimint la idea que som (o hem de ser) tots iguals. Però la idea d’igualtat és encara deutora de l’hàbit de la comparació. Potser és millor pensar que som únics: som una combinació única de les set intel·ligències. I que créixer és anar-les desenvolupant totes (amb alguna especialització) en un procés que ha de pilotar cadascú: no tant comparant-se com posant-se al servei dels altres.
.....
· “L’home que es considera superior, inferior, o fins i tot igual a un altre home no entén la realitat.” (Sutra budista)
· “El qui es posa de puntetes no s’aguanta dempeus. El qui fa grans gambades no camina. El qui es deixa veure no llueix; el qui es fa superb no esdevé il·lustre; el qui lluita no obté mèrit; el qui es glorieja no es converteix en cabdill.” (*Daodejing* 24)
“Dóna a l’home metes per assolir i no s’aturarà a pensar si és feliç o no.” (George Bernard Shaw)
· “Jesús cridà els dotze i els digué: ‘Ja sabeu que els qui figuren com a governants de les nacions les dominen com si en fossin amos, i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, que es faci l'esclau de tots; com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom’.” (Mc 10, 42-45)
.....
· Quines dimensions de la meva intel·ligència tinc més desenvolupades? Quines hauria de desenvolupar per ser més equilibrat/da?
· Amb qui m’acostumo a comparar, i en què?
· Quin tipus d’activitats podem promoure, perquè ajudin a desenvolupar les diverses dimensions de la intel·ligència sense caure en la comparació (solidaritat, art, servei, esport col·laboratiu...)?